מאור ושמש — רמזי ט"ו בשבט

בגמרא בט"ו בשבט ר"ה לאלנות יש לרמוז בזה ע"פי משנת ספר יצירה המליך אות צדיק בלעיטה וקשר לו כתר וכו' וצר בהם דלי בעולם ושבט בשנה והמסס בנפש זכר ונקיבה ולפר' מאמר זה נראה כי הנה המידה העיקרית אשר יתואר האדם בה בשם צדיק הוא למשול תאוותיו ולהתגבר נפש השכלית לבל ימשך אחר תאוות החומריות לבקש מעדנים לנפשו למלאות כרסו מהם רק אכילתו בהשכל לצורך קיום גופו שיהי' נכון לעבודת בוראו וכמאמר הכתוב וצדיק אוכל לשובע נפשו שמתוך שאכילתו בהשכל וחכמה רק לקיום נפשו לעבוד את ה' הוא נקרא צדיק ואיש כזה הוא ממשיך שפע וחיות לכל העולמות ולכן אמרו חז"ל בכל יום ב"ק יוצאת ואומרת כל העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מע"ש לע"ש וביארנו בו שי"ל שבזכות זה שחנינא בני איננו מבקש כלל תענוגי העוה"ז רק מסתפק עצמו בקב חרובין לזה כל העולם ניזונים בזכותו ואדם כזה הוא דוגמת דלי שהוא כלי ששואבין בו מים מן הבאר כמו כן הצדיק ההוא הוא דולה שפע ממקור מים חיים שהם המוחין עלאין וממשיך אותם על העולמות כולם וכל הבריאים מדצח"ם כולם מקבלין שפע וחיות עי"ז והנה מטבע האדם שבימות החורף המאכל ערב לו ותאוות האכילה מתגבר יותר מבימות החמה שמחמ' החממות איננו מתהנה כ"כ באכילתו אמנ' בעת שהקור מתגבר מאוד ג"כ לא יערב לו לאכול ולשתות מחמת חוזק הקרירות אכן בחודש שבט שחוזק הקור מתמעט קצת אזי ינעם לאדם באכילתו יותר מבשאר ימות השנה וע"כ אז בחודש שבט העת היותר נכון למשול על תאותו שלא למלאות תאותו במאכלים ועי"ז שמקיש עצמו במותר לו ושובר תאותו ומגבר השכל על החומר עי"ז הוא ממשיך בעת הזאת חיות חדש לכל הנבראים מדצח"מ ובאילנות ניכר זאת שמאז והלאה מקבלין כח ללבלב ולהתנוצץ והנה האוכל לשובע נפשו ומכלכל מעשיהו במשפט לבל ימלא בטנו כפי מרבית תאותו רק מה שצריך לו בהכרח לצורך קיום גופו אז מאשר אין מיעיו מלאים ביותר והם מורידים המאכל בנחת והמסס טוחן המאכל כראוי ומתעכל כאשר יאות והכח הדוחה הוא דוחה הפסולת לחוץ אינם עולים אידים מעופשים למוחו ולכן מוחו צלול ודעתו ישרה ומעשיו בנחת ועי"ז הוא אהוב למעלה ונחמד למטה שיכול להשוות דעתו עם כולם אכן באם האדם נוטה אחרי תאות הבהמית וממלא כריסו מחמ' תאותו ועי"ז מחמת רוב המאכל אין ההימסס יוכל לטחנו כראוי והמאכל מתעפש ומעלה אידים ועישונים אל מוחו ועי"ז מוחו מתבלבל ואין לו דעה ישרה מיושבת ואינו יכול להשוות דעתו עם הבריות וזה יש לרמוז במשנת ספר יצירה המליך אות צדיק בלעיטה הוא אכילה כמו הלעיטני נא וביאורו שהשי"ת צר עולמו שיהי' הצדיק יכול להמליך א"ע על הלעיטה למשול עלי' לבל יתמשך אחר התאוה וקשר לו כתר וצרפן זה בזה (ר"ל שתהי' אכילתו מצורפת בצדק שיאכל כדי שיהי' נכון בכוחו לעבוד בוראו) וצר מהם דלי בעולם כנזכר שהצדיק הוא דוגמת דלי מחמת שדולה שפע ממקור העליון ומשקה כל העולמות וכל הברואים דצח"מ ושבט בשנה שבשבט עי"ז שאז הוא הזמן גורם לריבוי התאוה והצדיק מתגבר

עלי' הוא מוריד חיות חדש ותענוג לכל הברואים והמסס בנפש זכר ונקיבה כנ"ל שע"י שהצדיק עיש' מעשיהו ביושר ואכילתו היא במשפט יש כח בהמסס לעשות פעילתו ולטחון כראוי ובזה יתבאר ג"כ הפ' מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך כי הנה איתא בספרי קודש הי"ב חדשי השנה הם כנגד הי"ב צרופי הוי' וכנגד י"ב שבטי יה והחודש שבט וצירוף שלו הם כנגד אשר ואפשר לרמוז שלזה החודש שבט עולה לנגד אשר ש"א"ש"ר נוטריקן "ראש "שנות "אילנות שהוא בט"ו בשבט שההתנצצות האילנות בשבט הם ע"י שהצדיק ממשיך להדצח"מ אז חיות חדש ותענוג חדש וזהו מאשר שמנה לחמו שמן רומז להחכמה ורומז שע"י שאכילתו שהוא לחמו בהשכל וחכמה עי"ז יתן מעדני מלך פי' שממשיך עידון ותענוג ממלך מ"ה לכל הנבראים שכולם מקבלין על ידו חיות חדש ותענוג ויש לרמוז זה ג"כ בפ' ברוך מבנים אשר ידוע שבני חיי ומזוני במזלא תלי' מלתא שהוא מזל עליון מקור החכמה וע"י שהצדיק הוא מדבק עצמו בהחכמה יש בו כח להמשיך ברכה שהיא ברכת בני חיי וכו' והי' רצוי אחיו רומז כנ"ל שיוכל להשוות דעתו עם כל אדם ויהי' אהוב ומרוצ' להם כנ"ל וטובל בשמן רגלו ר"ל שהוא דבוק בחכמה עילאה וממשיך משם שפע לכל העולמות.

עוד יש לרמוז במשנה הנ"ל שתיבת צדיק במילאו ככתוב כאן עולה ר"ד ותיבת שבט עם הכולל עולה שי' ב ונמצא ר"ד עם שי"ב עולה י"ה ראש ותיבת שבט עם תיבת דלי עולה שנה וזהו רמז שבט ובשבט ר"ה ותיבת שבט עם הכולל שעולה שי"ב הוא גימ' של י"ב צריפי הוי' רמז שמתעורר בו הי"ב צרופי הויות של רחמים גם תיבת שבט עם הג' אותיות עולה שי"ד רומז לשם שד"י שהיא השם של שמירה מפני החיצונים שלא יתאחזו בישראל שבעת שהוא ר"ה הוא משפט לאלקים וע"כ צריכים שמירה עם בנ"י שלא יתאחזו בהם החיצונים ח"ו ודי למבין.